



Fjölbrautaskóli Suðurlands
Haustönn 2026

SJÚK2GH05

(Sjúkdómafræði 2)

Kennari	Sigríður Líf Einarsdóttir
---------	---------------------------

Áfangalýsing:

- Í áfanganum er fjallað um líkamlega og geðræna sjúkdóma og latneskt nafngiftakerfi sjúkdóma. Fjallað er um hugtök og sjúkdóma sem tengjast innkirtlakerfi, hjarta- og æðakerfi, öndunarferum, meltingarfærum, þvag- og æxlunarkerfi. Áhættuþættir, einkenni, orsakir, afleiðingar og meðferðarmöguleikar algengra sjúkdóma í fyrirnefndum líkamskerfum eru teknir til umfjöllunar. Algengum geðröskunum eru gerð skil og fjallað um forvarnir, einkenni og meðferð geðraskana. Skoðuð eru tengsl umhverfis, erfða og áhættuþátta við sjúkdómspróun þar sem við á.

Undanfari: SJÚK2MS05

Þekkingarviðmið

- nemandi skal hafa aflað sér þekkingar og skilnings á:

- algengum fræðilegum hugtökum sem tengjast efni áfangans meingerðum
- einkennum, orsökum, afleiðingum, forvörnum og meðferðarmöguleikum algengra sjúkdóma í innkirtlum, hjarta og æðakerfi, öndunarferum, meltingarfærum, þvag- og æxlunarkerfi
- einkennum orsökum, forvörnum og meðferðarmöguleikum algengra geðraskana
- tengslum sjúkdómspróunar og truflana á samvægisferlum í líkama
- tengslum sjúkdómspróunar við umhverfis og áhættuþætti
- fjölbreyttum miðlum til þess að viðhalda og þróa þekkingu sína í sjúkdómafræði.

Leikniviðmið

- nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- nota algeng fræðileg hugtök sem tengjast efni áfangans
- gera grein fyrir meingerðum, einkennum, orsökum, afleiðingum, forvörnum og meðferðarmöguleikum algengra sjúkdóma í innkirtlum, hjarta og æðakerfi, öndunarferum, meltingarfærum, þvag- og æxlunarkerfi
- bera saman einkenni, orsakir, forvarnir og meðferðarmöguleika algengra geðraskana
- benda á tengsl sjúkdómspróunar og truflana á samvægisferlum í líkama
- benda á tengsl sjúkdóma við umhverfis- og erfðaþætti
- nota fjölbreytta miðla til þess að viðhalda og þróa þekkingu sína í sjúkdómafræði

Hæfniviðmið

nemandi skal geta hagnýtt þá þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- útskýra meingerð, einkenni, orsakir, afleiðingar, forvarnir og meðferðarmöguleika algengra sjúkdóma í innkirtlum, hjarta-og æðakerfi, öndunarfærum, meltingarfærum, þvag- og æxlunarkerfi
- rekja tengsl sjúkdóma og umhverfis-og erfðapátta, þar sem við á
- miðla þekkingu um sjúkdóma í innkirtlakerfi, hjarta-og æðakerfi, öndunarfærum, meltingarfærum, þvag- og æxlunarkerfi auk geðraskana á fjölbreyttan og skapandi hátt
- bera kennsl á algeng einkenni sjúkdóma og/eða frávik frá eðlilegu ástandi
- tengja sjúkdómseinkenni og sjúkdómsástand
- yfirfæra og nýta þekkingu í sjúkdómafræði í starfi.

Námsefni:

Bogi B. Ingimarsson. 1995. Sjúkdómar í mönnum, Reykjavík, Iðnú. Annað efni.

Áætlun um yfirferð og verkefnaskil:

Vika	Dagsetning	Námsefni og viðfangsefni	Próf og verkefni
1- 4	19. ágúst - 11. september	Innkirtlasjúkdómar, kafli 8 Hjarta-og æðasjúkdómar, kafli 9	Heima- og tímaverkefni úr námsefni kafla 8 og 9. (10%)
5 - 8	14. september - 9. október	Öndunarfærasjúkdómar, kafli 10 Meltingarfærasjúkdómar, kafli 11	Einstaklingsverkefni úr kafla 10 (5%) Tímaverkefni (5%)
9 - 12	12. október - 6. nóvember	Sjúkdómar í þvagfærum, kafli 12 Verknám 19.10-5.11.	Heima- og tímaverkefni úr námsefni kafla 8 til 12. (10%)
13 - 16	9. nóvember - 4. desember	Sjúkdómar í æxlunarfærum, kafli 13 Geðsjúkdómar	Heima- og tímaverkefni úr námsefni kafla 12 og 13. (10%) Hópverkefni-kynning á geðsjúkdómum (10%)

17 - 19	7. desember - 19. desember	Síðasti kennsludagur fim. 10. desember. Námsmatsdagar 11. - 14. desember. Sjúkrapróf 15. desember. Brautskráning lau. 19. desember.	Lokapróf (50%)
----------------	-------------------------------	--	----------------

Sérreglur áfangans:

Einkunnir fyrir hvern námsmatsþátt eru birtar í INNU á því formi sem best hentar.

Annað: Nemendur þurfa að ljúka öllum námsmatsþáttum áfangans og skila öllum verkefnum innan tilskilinna skilafresta til að öðlast próftökurétt. Allir námsmatsþættir gilda til lokaéinkunnar. Til að standast áfangann þarf nemandi að fá að lágmarki einkunnina **4,5 á lokaprófi**. Ef sérstakar aðstæður koma upp sem geta haft áhrif á verkefnaskil skal nemandi hafa samband við kennara **fyrir lok skilafrests**.

Reglur um svindl og notkun gervigreindar

<https://www.fsu.is/is/namid/namskrofur-og-reglur/reglur-um-svindl-i-verkefnum-og-profum>

Ef að grunur um ritstuld og/eða óleyfilega notkun á gervigreind vaknar gætu nemendur þurft að gera munnlega grein fyrir verkefni/prófi.

Sömu reglur gilda um notkun gervigreindar við skrif og gilda um heimildaskráningu almennt. Reglur um heimildaskráningu má finna á heimasíðu skólans.

<https://www.fsu.is/is/namid/namskrofur-og-reglur/heimildaskraning-leidbeiningar>

Námsmat:

Námsþáttur	Lýsing á námsmati	Vægi
Hópverkefni	Hópverkefni þar sem nemendur velja geðröskun til umfjöllunar og kynna fyrir samnemendum.	10%
Heima-og tímaverkefni	Þrjú heima- og tímaverkefni þar sem unnið er með efni tengdum 2-4 köflum	30%
Einstaklingsverkefni	Ritgerð sem unnin er heima	5%
Tímaverkefni	Krossapróf í tíma	5%
Lokapróf	Lokapróf	50%

Samtals		100%
---------	--	------

Námsmats- og prófsýningardagur

Námsmats- og prófsýningar alltaf við lok hverrar annar. Hvað er það?

Námsmats- og prófsýning er mikilvægur hluti af náminu því þar færðu:

- tækifæri til að sjá hvernig þér gekk.
- útskýringu á námsmati hvort sem um lokapróf eða símat er að ræða.
- ráðleggingar sem geta nýst þér í áframhaldandi námi.
- tækifæri til að gera athugasemd við niðurstöðu námsmatsins ef þér þykir hún ósanngjörn.

Kennsluáætlun er sett fram með fyrirvara um breytingar.

Selfossi, 16.8.2026 og Sigríður Líf Einarsdóttir og Guðfinna Gunnarsdóttir